

Περίπατος στη γειτονιά των χρωμάτων

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα

Περίπατος στη γειτονιά των χρωμάτων

Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα

Κείμενα, επιλογή έργων, επιμέλεια:

Παρασκευή Γκόλια
Γεώργιος Κατικαρίδης
Σπυρίδων Ξενιτόπουλος

ISBN 978-960-99205-3-7

Copyright © 5ο Δημοτικό Σχολείο Φλώρινας «Θεόδωρος Κάστανος»
All rights reserved

Εικαστική επιμέλεια:

Γιώργος Ρίσης

Επιμέλεια παραγωγής:

Ιωάννης Θ. Αριστείδου
Καλλέργη 7 - Φλώρινα, τηλ. 23850 45795

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα είναι έκδοση του 5ου Δ.Σ. Φλώρινας σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Φλώρινας και χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθησης Comenius Regio της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πληροφορίες για τη σύμπραξη στον ιστότοπο: <http://www.visualocart.edu.gr>

Απαγορεύεται η μερική ή ολική αναδημοσίευση του έργου αυτού καθώς και η αναπαραγωγή του με οποιοδήποτε άλλο μέσο χωρίς τη σχετική άδεια του εκδότη, σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 2121/1993 και των συμβάσεων του Διεθνούς Δικαίου που ισχύουν στην Ελλάδα.

Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Φλώρινας
5ο Δημοτικό Σχολείο Φλώρινας «Θεόδωρος Κάστανος»

Περίπατος στη γειτονιά των χρωμάτων

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα

Φλώρινα 2015

Λίγα λόγια για την έκδοση

Μέσα τις σελίδες αυτού του βιβλίου, δεν φιλοδοξούμε να μάθουμε στα παιδιά την Ιστορία της Τέχνης στην πόλη της Φλώρινας, αλλά να τους προσφέρουμε τη δυνατότητα να εξοικειωθούν με το χώρο του Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης Φλώρινας, να παρατηρήσουν έργα τέχνης, που ανήκουν στη μόνιμη συλλογή του, να μάθουν παίζοντας και να παίξουν μαθαίνοντας. Το Μουσείο ως χώρος Ιστορίας της Τέχνης μπορεί να μετατραπεί σε χώρο μάθησης, αν επιτρέψει στα παιδιά-επισκέπτες να κινούνται ελεύθερα στο χώρο, να αγγίζουν τα εκθέματα, να τα παρατηρήσουν χωρίς να τα προσπερνούν.

Οι προσεγγίσεις γύρω από την Τέχνη ποικίλουν και διαφοροποιούνται ανάλογα με την ηλικιακή ομάδα και το γνωστικό επίπεδο. Ωστόσο, κατά τη διάρκεια της βασικής εκπαίδευσης δημιουργούνται τα θεμέλια για κάθε επόμενη προσπάθεια. Στόχος μας είναι να προσφέρουμε ποικίλα ερεθίσματα σε όλα τα παιδιά, ανεξάρτητα από τις ιδιαίτερες κλίσεις, ώστε να εξοικειωθούν με τα υλικά, τα χρώματα, την υφή κλπ., να αποδομήσουν τη δημιουργία και να την ανασυνθέσουν, να τη βιώσουν μέσα από τις δικές τους εμπειρίες.

Η τέχνη προσφέρει στα παιδιά νοητικά σχήματα και τους βοηθά να αποκωδικοποιήσουν τη γλώσσα της εικόνας, να τη χρησιμοποιήσουν και να τη θέσουν υπό αμφισβήτηση. Το να μαθαίνει κανείς μέσα από την τέχνη απαιτεί ικανότητα και προθυμία να παραδοθεί στις απροσδόκητες δυνατότητες, που δίνει το έργο τέχνης, καθώς εξελίσσεται ανάμεσα σε διακριτικούς τόνους χρωμάτων, υφής και φόρμας. Μέσα από την παρατήρηση, τα παιδιά αποκαλύπτουν συναισθήματα, ανασύροντας τις κατάλληλες λέξεις για να το εκφράσουν, ενώ παράλληλα καλλιεργούν την αισθητική τους αντίληψη, ενεργοποιώντας τη φαντασία και την κριτική τους ικανότητα.

Η τέχνη συνιστά μέσο επικοινωνίας των ανθρώπων, μία παγκόσμια γλώσσα που ενώνει με «όχημα» την αισθητική αντίληψη. Αν αποδεχτούμε ότι η τέχνη είναι σημαντική και ότι η πρόσβαση σε αυτή είναι αναγκαία, τότε η ουσία είναι το «άγγιγμα» της τέχνης, ώστε να γνωρίσουν τα παιδιά την πολιτισμική τους ταυτότητα και να κατανοήσουν το άυλο του πολιτισμού.

Ο εικαστικός αυτός περίπατος θέλει να ωθήσει μικρούς και μεγάλους, υποψιασμένους και μη, να ονειροβατήσουν σε περιβάλλοντα, νοήματα και διαθέσεις στα οποία μόνο η Τέχνη μπορεί να οδηγήσει, να αφεθούν στο χώρο των χρωμάτων και των σχεδίων σε μια προσπάθεια να προσεγγίσουν την εικαστική γλώσσα των Φλωρινιωτών καλλιτεχνών και να εκφραστούν κριτικά για τα έργα τέχνης.

Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Φλώρινας

Το ενδιαφέρον για τις εικαστικές τέχνες στη Φλώρινα οδήγησε το 1975 στην ίδρυση του Συλλόγου της Στέγης Φιλοτέχνων Φλώρινας, ο οποίος φρόντισε για τη σύσταση του Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης το 1977 και της Πινακοθήκης Καλλιτεχνών Φλώρινας το 1985. Το 1992, το Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης της Φλώρινας στεγάστηκε στο διατηρητέο κτίριο Γούναρη (1904) και το 2006 μεταφέρθηκε στο κτίριο Εξάρχου, όπου λειτουργεί μέχρι σήμερα.

Το Μουσείο διαθέτει μία αξιόλογη συλλογή έργων ζωγραφικής, γλυπτικής και χαρακτικής, τα οποία χρονολογούνται από τη δεκαετία του '30 ως σήμερα. Τα περισσότερα είναι αντιπροσωπευτικά των τάσεων και των αναζητήσεων, που καταγράφονται στην ελληνική τέχνη τον 20ό αιώνα. Η συλλογή εκτίθεται τμηματικά, ενώ τακτικά παρουσιάζονται τα νέα αποκτήματα.

Το Μουσείο σε συνεργασία με εικαστικά κέντρα παρουσιάζει περιοδικές θεματικές εκθέσεις καθώς και ομαδικές και ατομικές εκθέσεις αναγνωρισμένων καλλιτεχνών και νέων δημιουργών. Το Μουσείο οργανώνει επίσης ημερίδες και διαλέξεις σχετικές με την Τέχνη.

Βασίλης Κύρκος
Στερίκας Κούλης
34,5 X 42 εκ.
Ελαιογραφία

Ο Βασίλης Κύρκος γεννήθηκε το 1942 στο Νεοχωράκι Φλώρινας. Σπούδασε στην ΑΣΚΤ Αθηνών και μελέτησε τα σύγχρονα ρεύματα τέχνης στο Παρίσι. Τα τοπία του δεν αποτελούν φωτογραφικές αποτυπώσεις, αλλά τα αποδίδει με πολλές τεχνικές και εκφράζεται μέσα από ποικίλα ρεύματα τέχνης.

Ποια συναισθήματα σας προκαλεί το έργο του Βασίλη Κύρκου;

- Ηρεμία
- Μελαγχολία
- Αναστάτωση
- Θυμό

Πώς φαίνεται αυτό στον συγκεκριμένο πίνακα;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Άρης Ιωάννου
Μορφή II
35 X 50 εκ.
Ελαιογραφία, Λάδι
σε κόντρα πλακέ
1986

Ο Άρης Ιωάννου γεννήθηκε το 1940 και είναι αυτοδίδακτος ζωγράφος. Στόχος του είναι να ικανοποιήσει την αγάπη του για τη ζωγραφική. Για να καταγράψει τα ανθρώπινα αισθήματα χρησιμοποιεί λάδια και ντουκόχρωμα. Οι αγαπημένες του τεχνικές είναι το πινέλο, η σπάτουλα και η ζωγραφική με τα δάχτυλα.

**Πως θα χαρακτηρίζατε
την έκφραση του άντρα;**

Αδιάφορη
Σκληρή
Χαρούμενη
Σοβαρή
Θλιμμένη
ή

Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Θέμης Μπλώσης
Αναμονή
70 Χ 100 εκ.
Ελαιογραφία, Λάδι
σε χαρτόνι
1982

Ο Θέμης Μπλώσης (1942 – 2003) γεννήθηκε στη Φλώρινα. Αυτοδίδακτος ζωγράφος που αποτυπώνει τοπία της Φλώρινας, νεκρές φύσεις, πορτρέτα και στιγμές καθημερινότητας. Είναι ο ζωγράφος των ανοικτών χρωμάτων και των αρμονιών, των ανοιξιάτικων και φθινοπωρινών τοπίων της Φλώρινας, τα οποία αποδίδει με λιτότητα και ευαισθησία.

Πως αποτυπώνεται η γυναίκα;

Προφίλ
Ανφάς

**Πως θα χαρακτηρίσετε
το πρόσωπο της γυναίκας;**

Γλυκό
Σκεπτικό
Θλιμμένο
Χαρούμενο
Αφηρημένο

ή
Γιατί;.....
.....
.....

Λένα Κοϊμτσιδν
Πελαργός
180 Χ 160 εκ.
Λάδι, Μουσαμάς
2008

Η Λένα Κοϊμτσιδν γεννήθηκε το 1981 και σπούδασε στο Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών του Α.Π.Θ. στο εργαστήριο του Γ. Γκολφίνου. Από το 2010 εργάζεται στη δημόσια εκπαίδευση.

Να περιγράψετε την έκφραση του προσώπου και τη στάση του σώματος

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Τι πιστεύετε ότι ζωγράφισε η Λένα Κοϊμτσιδν στο μικρό κάδρο με το πράσινο φόντο;

.....
.....
.....
Γιατί;
.....
.....
.....

Λίτσα Παπαδημητρίου
Νηρηίς
100 X 70 εκ.
Λάδι

Η Λίτσα Παπαδημητρίου είναι ζωγράφος και αποφοίτησε από το Ecole Ave De Paris. Συνέχισε τις σπουδές της στο αρχιτεκτονικό σχέδιο και τη ζωγραφική. Έχει σημαντικές παρουσίες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Το έργο της ζωγράφου
Λίτσας Παπαδημητρίου έχει κάτι ξεχωριστό.
Που πιστεύετε ότι οφείλετε αυτό;

- Στο χρώμα
- Στο θέμα που διάλεξε
- Στο πρόσωπο που ζωγράφισε

Τι απεικονίζεται στον πίνακα
εκτός από τη γυναικεία μορφή;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Αντώνης Μπαλάκας
Φιγούρα III
127,5 X 98 εκ.
Ελαιογραφία

Βαγγέλης Θεοδωρίδης
Φιγούρα Β, Μαρία II
1,80 X 60 εκ.
Ελαιογραφία

Με την πρώτη ματιά, θα έλεγε κανείς ότι τα παραπάνω πορτρέτα φιλοτεχνήθηκαν από τον ίδιο ζωγράφο, γιατί έχουν πολλά κοινά στοιχεία.

Να προσπαθήσετε να βρείτε διαφορές ή ομοιότητες στα παραπάνω έργα:

Ομοιότητες:

.....
.....

Διαφορές:

.....
.....

Γιώργος Ρακοβαλής
Νεκρή φύση
70 Χ 42,5 εκ.
Ελαιογραφία, Λάδι σε
χαρτόνι

Γιώργος Ρακοβαλής (1962 – 1988). Ζωγράφος. Γεννήθηκε στη Φλώρινα και σπούδασε στην Σχολή Καλών Τεχνών του Α.Π.Θ. Στο σύντομο διάστημα της ενασχόλησής του με τη ζωγραφική, άφησε σημαντικό αριθμό έργων, όπου φαίνεται καθαρά η ευαισθησία και η τάση για πειραματισμό. Τα θέματά του αποπνέουν τρυφερότητα και η ματιά του αγκαλιάζει ότι αγάπησε και ότι τον συγκλόνισε. Το έργο του φανερώνει την αγωνία του καλλιτέχνη να γνωρίσει τον εαυτό του και να ερμηνεύσει τον κόσμο γύρω του.

**Τι σημαίνει ο όρος «νεκρή φύση»
στην τέχνη;**

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

**Τι είναι αυτό που κάνει τη ζωγραφιά
να φαίνεται «ζωντανή»;**

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Τάκης Μπέσσας
Νεκρή φύση
100 X 70 εκ.
Ελαιογραφία
Λάδι σε μασονίτη
1980

Ο Τάκης Μπέσσας γεννήθηκε στη Φλώρινα το 1947. Σπούδασε στην Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας στο εργαστήρι του Δημήτρη Καλαμάρα. Η καλλιτεχνική του παρουσία ξεκινά από το 1965 με τοπία από τη Φλώρινα, σχέδια, ελαιογραφίες και ακουαρέλες. Τα χαρακτηριστικά των έργων του είναι ελαφριές ύλες, λιτή χρωματική γκάμα, εστίαση στη σύνθεση, ανάδυση κρυφών μορφικών στοιχείων. Σήμερα, διατηρεί εικαστικό εργαστήριο στη Φλώρινα.

**Το παραπάνω έργο έχει κάτι ξεχωριστό.
Που πιστεύετε ότι οφείλετε αυτό;**

Στο χρώμα
Στο θέμα που διάλεξε
Στο σχέδιο

Ποια χρώματα επικρατούν στην σύνθεση;

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Στέλλα Γκολίτση
Φιγούρες
50 X 70 εκ.
Ελαιογραφία, Λάδι σε
χαρτόνι
1993

Η Στέλλα Γκολίτση γεννήθηκε το 1952. Μαθήτευσε στο εργαστήριο του Χριστόπουλου στη Θεσσαλονίκη, όπου ασχολήθηκε με το ελεύθερο σχέδιο. Το 1989 μετοίκησε στη Φλώρινα, όπου εμπάθυσε τις γνώσεις της κοντά στο ζωγράφο Στερίκα Κούλη. Η δουλειά της χαρακτηρίζεται από τόλμη και πρωτοτυπία, πάθος για τη φύση και τις διαρκείς μεταμορφώσεις της.

Τι είναι αυτό που κάνει τη ζωγραφιά της Στέλλας Γκολίτση να ξεχωρίζει;

- Το θέμα
- Τα χρώματα

Μπορείς να βρεις στον πίνακα ανθρώπινες φιγούρες και να τις μετρήσεις;

.....
.....
.....

Γιατί νομίζεις ότι τις έβαλε η ζωγράφος στη συγκεκριμένη θέση;

.....
.....
.....
.....
.....

Σωτήρης Λιούκρας
Ανακαίνιση
121,5 X 101,5 εκ.
Χρώματα κόλλας
σε πανί
1992

Σωτήρης Λιούκρας (1962). Πηγή προέλευσης των έργων του είναι τα τοπία της Φλώρινας, της πόλης στην οποία ζει και εργάζεται, χωρίς ωστόσο να καταβάλει οποιαδήποτε προσπάθεια περιγραφικής αποτύπωσης των εξωτερικών χαρακτηριστικών της. Η ανθρώπινη μορφή υπονοείται ως σκιά, ενσωματωμένη στο χώρο, τροποποιώντας δραστικά τη βιωμένη αίσθηση του τοπίου που προσλαμβάνει ο θεατής.

Ποια στοιχεία συνθέτουν το σκηνικό του πίνακα; Να τα περιγράψετε.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Ο πίνακας του Σωτήρη Λιούκρας είναι

Αφηρημένος,

γιατί.....

Φωτεινός,

γιατί.....

Ζωντανός,

γιατί

.....

Ντίνα Ζωγράφου
Σύνθεση
140 X 140 εκ.
Ελαιογραφία σε πανί
1994

Η Ντίνα Ζωγράφου γεννήθηκε στη Φλώρινα το 1969 και σπούδασε στην Σχολή Καλών Τεχνών του Α.Π.Θ. στο εργαστήρι του Δ. Κοντού. Αποφοίτησε το 1996 και διορίστηκε στη Δευτεροβάθια Εκπαίδευση ως καθηγήτρια καλλιτεχνικών μαθημάτων, όπου εργάζεται ως και σήμερα. Έχει λάβει μέρος σε ομαδικές εκθέσεις του Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης Φλώρινας και έργα της εκτίθενται στην Πινακοθήκη Φλωρινιωτών ζωγράφων.

Το έργο είναι ρεαλιστικό ή αφαιρετικό;

Ρεαλιστικό
Αφαιρετικό

**Μπορείτε να βρείτε τα στοιχεία της σύνθεσης;
Με τι χρώματα αποτυπώνονται;**

Στοιχεία:

.....
.....
.....

Χρώματα:

.....
.....
.....

Βαγγέλης Ταμουτσέλης
Ψαράδες, Σπίτι
50 X 65 εκ.
Ελαιογραφία, Λάδι με σπάτουλα
σε χάρντμπορντ
1993

Βαγγέλης Ταμουτσέλης (1935). Αυτοδίδακτος ζωγράφος. Μαθήτευσε την αγιογραφική τέχνη από το 1954 - 1957 στο εργαστήριο των αγιογράφων του Βιτσιού. Μετά το 1967, στράφηκε στη ζωγραφική, χρησιμοποιώντας την τεχνική της σπάτουλας. Τα θέματά του προέρχονται από τη φύση της Φλώρινας.

Ποια στοιχεία συνδέτουν το σκηνικό στον πίνακα; Να τα περιγράψετε

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Είναι γνωστό ότι ο ζωγράφος του παραπάνω πίνακα ζωγραφίζει με σπάτουλα. Από πού φαίνεται αυτό στο έργο;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Δημήτρης Μπούτζιος
Ο Μέγας Αλέξανδρος στη Μάχη
του Γρανικού
63 X 46 X 12 εκ.
Κατασκευή Λάδι σε κόντρα πλακέ
1951

Δημήτρης Μπούτζιος. Ένας από τους πρώτους ζωγράφους της Φλώρινας στη δεκαετία του 40. Επαγγελματίας ζωγράφος, γιατί ασκούσε την αγάπη του για τα χρώματα ως βιοποριστικό επάγγελμα με ελαιοχρωματικές, επιγραφικές εργασίες σε καταστήματα και υπηρεσίες, αντιγραφές τοπίων, πορτρέτα, κλπ. Αυτοδίδακτος, ρομαντικός, λαϊκός εμπνεύστηκε θέματα από την καθημερινότητα της εποχής του, από οπτικά πορτρέτα της πόλης επί τη διάρκεια της Κατοχής.

Ο τίτλος ταιριάζει με το έργο; Μπορείτε να τον αιτιολογήσετε;

.....
.....

Τι διαφορετικό έχει το έργο αυτό σε σχέση
με τα προηγούμενα που είδατε;

.....
.....

Ποια υλικά χρησιμοποίησε ο καλλιτέχνης για το έργο τέχνης;

.....
.....

Κωστάκης Λούστας
Florina's river
53,4 X 46 εκ.
Ελαιογραφία, Λάδι σε
ξύλο
1969

Ο Κωστάκης Λούστας (1933 - 2014) σπούδασε στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας στα εργαστήρια του Γ. Μόραλη και του Μ. Τόμπρου. Η ζωγραφική του χαρακτηρίζεται ως ιδιότυπη, γιατί έχει «αναγνωρίσιμα χαρακτηριστικά ενός προσωπικού εξπρεσιονισμού. Έχει ποικίλη θεματολογία, όπως πορτρέτα, νεκρές φύσεις, καθημερινά αντικείμενα, μουσικά όργανα, θαλασσινά τοπία.

Τι είδους έργο είναι;

- Γλυπτό
- Ζωγραφική
- Χαρακτικό
- Υφαντό
- Κεραμικό

Τι παριστάνει το έργο;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Γιώργος Ρακοβαλής

Ο Γιώργος Ρακοβαλής (1962 – 1988) ήταν ζωγράφος. Σπούδασε στην Σχολή Καλών Τεχνών του Α.Π.Θ. Στο σύντομο διάστημα της ενασχόλησής του με τη ζωγραφική, άφησε σημαντικό αριθμό έργων, όπου διαφαίνεται καθαρά η ευαισθησία και η τάση για πειραματισμό. Τα θέματά του αποπνέουν τρυφερότητα και η ματιά του αγκαλιάζει ότι αγάπησε και ότι τον συγκλόνισε. Το έργο του φανερώνει την αγωνία του καλλιτέχνη να γνωρίσει τον εαυτό του και να ερμηνεύσει τον κόσμο γύρω του.

Τι είδους έργο είναι;

- Γλυπτό
- Ζωγραφική
- Χαρακτικό
- Υφαντό
- Κεραμικό

Ποιο σχήμα επικρατεί στη σύνθεση του Γιώργου Ρακοβαλή;

Τετράγωνο
Κύκλος
Τρίγωνο
Άλλο

Στερίκας Κούλης
Δέντρα I
93 Χ 116 εκ.
Ελαιογραφία, Χαρτόνι,
Λάδι
1991

Ο Στερίκας Κούλης (1921 - 1995) είναι αυτοδίδακτος ζωγράφος, χωρίς τυπικά πανεπιστημιακά προσόντα. Επηρεάστηκε από τους ιμπρεσιονιστές και, στη συνέχεια, από το κίνημα του Φωβισμού. Το 1980, η εικαστική του παραγωγή επικεντρώνεται στην κοινωνική ευαισθητοποίηση και τα ειρηνιστικά κινήματα.

Ο πίνακας του... θυμίζει

- Χειμωνιάτικο πρωινό, γιατί
- Φθινοπωρινό απόγευμα, γιατί.....
- Ανοιξιάτικη βραδιά, γιατί.....
- Καλοκαιρινή μέρα, γιατί.....

Τι είναι αυτό που κάνει τη ζωγραφιά να ξεχωρίζει;

- Το θέμα
- Τα χρώματα
- Το σχέδιο

Θανάσης Κωνσταντινίδης (Τάνας)
Τοπίο
34 X 25 εκ.
Υδατογραφία, Χαρτόνι
1983

Ο Θανάσης Κωνσταντινίδης γεννήθηκε στις Πρέσπες το 1942. Σπούδασε στην ΑΣΚΤ Αθήνας στο εργαστήρι του Γ. Μόραλη. Παράλληλα σπούδασε διακοσμητική και σκηνογραφία. Εργάστηκε στο Υπουργείο Πολιτισμού ως ζωγράφος και συντηρητής έργων τέχνης. Μοναχικά τοπία και παραδοσιακά σπίτια επιλέγει για να δομήσει ένα ζωγραφικό κόσμο, που θα αγγίζει τις αναμνήσεις.

Τι είναι αυτό που κάνει τη ζωγραφιά να ξεχωρίζει;

.....
.....
.....
.....

**Πως σας φάνηκαν
τα χρώματα;**

- Φωτεινά
- Σκούρα
- Ζωηρά
- Απαλά

Θέμης Μπλώσης
Ο ζωγράφος Στερίκας Κούλης
50 X 63 εκ.
Ελαιογραφία, Λάδι σε μορισσανίδα
1981

Ο Θέμης Μπλώσης γεννήθηκε στη Φλώρινα. Αυτοδίδακτος ζωγράφος, αποτυπώνει τοπία της Φλώρινας, νεκρές φύσεις, πορτρέτα και στιγμές καθημερινότητας. Τα έργα του χαρακτηρίζονται από εξπρεσιονιστική διάθεση. Ο Μπλώσης είναι ο ζωγράφος των ανοικτών χρωμάτων και αρμονιών, των γοπητευτικών ανοιξιάτικων και φθινοπωρινών τοπίων της Φλώρινας, τα οποία αποδίδει με εκφραστική λιτότητα και χρωματική ευαισθησία.

Ποια στοιχεία συνδέτουν το σκηνικό του πίνακα; Να τα περιγράψετε

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Ποιο μήνυμα στέλνει το έργο;

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Δημήτρης Δόσσης
Αστικό τοπίο (Φλώρινα)
55 Χ 89,5 εκ.
Ζωγραφική, Λάδι σε κόντρα
πλακέ
1978

Ο Δημήτρης Δόσσης (1928 - 2014) είναι αυτοδίδακτος ζωγράφος. Οι θεματικές επιλογές του είναι σκηνοθετημένες αφηγήσεις από τις παιδικές του αναμνήσεις και τα ιστορικά γεγονότα της εποχής. Στα έργα του αποτυπώνει την ύπαιθρο, τη λεπτομερή αφήγηση της καθημερινής ζωής και τη λαϊκή παράδοση. Κυρίαρχο υλικό είναι η λαδομπογιά, η οποία περιορίζει το οπτικό αποτέλεσμα των έργων του.

Στον πίνακα υπάρχει προοπτική. Μπορείτε να βρείτε τα στοιχεία που φανερώνουν αυτό το χαρακτηριστικό;

.....
.....
.....
.....

Γιατί πιστεύετε ότι ο καλλιτέχνης ονόμασε τον πίνακα «Αστικό τοπίο»;

.....
.....
.....
.....

Το ύφος του καλλιτέχνη είναι μάλλον

- Άγριο
- Χαρούμενο
- Σκεπτικό
- Σοβαρό

Άννα Τσουλφίδου
Νεκρή φύση
35 X 44 εκ.
Υδατογραφία, Χαρτί
1988

Η Άννα Τσουλφίδου (1963) είναι ζωγράφος και εργάζεται στη Φλώρινα ως καθηγήτρια Εικαστικών στη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση και είναι υπεύθυνη του εργαστηρίου κεριού στο ΤΕΕΤ Φλώρινας. Συμμετείχε σε ομαδικές και ατομικές εκθέσεις.

Τα φρούτα στον πίνακα έχουν χρώματα. Παρόλα αυτά το έργο τιτλοφορείται «Νεκρή φύση» Γιατί;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ο πίνακας της Άννας Τσουλφίδου, θυμίζει:

- Χειμώνα, γιατί

.....

- Φθινόπωρο, γιατί

.....

- Άνοιξη, γιατί

.....

- Καλοκαίρι, γιατί

.....

Χρήστος Τσώτσος
Η Γη μαλώνει
38 X 16 X 28 εκ.
Γλυπτό, Βαμμένος
γύψος
2011

Ο Χρήστος Τσώτσος (1965) είναι γλύπτης. Έχει πραγματοποιήσει τρεις ατομικές εκθέσεις και έχει συμμετάσχει σε ομαδικές εικαστικές δράσεις. Στα έργα του εστιάζει στην ανθρώπινη φιγούρα μέσα από τον πηλό, το γύψο και το μέταλλο και οι μορφές του χαρακτηρίζονται από τη σταδιακή αφαίρεση του όγκου.

Ποιο είναι το βασικό συναίσθημα που φαίνεται από το γλυπτό του Τσώτσου «Η γη μαλώνει»;

- Αγωνία
- Φόβος
- Θυμός
- Απειλή

Πως εκφράζεται στο γλυπτό το παραπάνω συναίσθημα;

.....
.....
.....
.....

Θα σας επηρέαζε στον ίδιο βαθμό αν το γλυπτό ήταν ζωγραφιά;

.....
.....
.....

Ζωή Τυρπένου
Κεφαλή
27 X 18 X 21 εκ.
Γλυπτό, Γύψος χρωματισμένος

Η Ζωή Τυρπένου γεννήθηκε στη Φλώρινα και σπούδασε γλυπτική στην ΑΣΚΤ. Οι συνθέσεις της είναι ανθρωποκεντρικές και εστιάζουν στη μελέτη του σώματος με εξπρεσιονιστική και αφαιρετική διάθεση. Τα θέματά της είναι επηρεασμένα από την ορθόδοξη θρησκευτική παράδοση.

Να περιγράψετε την έκφραση του προσώπου

.....
.....

Ποια συναισθήματα προκαλεί το έργο;

.....
.....

Μπορείς να φτιάξεις μια ιστορία για το πρόσωπο αυτό;

.....
.....
.....
.....
.....

Γρηγόρης Χατζηλάμπρου
Κάπου στους κάμπους της Φλώρινας
59 Χ 79,5 εκ.
Ελαιογραφία
2008

**Ποια στοιχεία συνθέτουν το σκηνικό στον πίνακα;
Να τα περιγράψετε.**

.....
.....

**Στον πίνακα χρησιμοποιούνται θερμά και ψυχρά χρώματα.
Βρείτε ποια είναι αυτά**

.....
.....
.....
.....

**Μήπως το θέμα του έργου βασίζεται σε κάτι που
ο καλλιτέχνης παρατήρησε, θυμόταν ή φαντάστηκε;**

.....
.....

Ο Γρηγόρης Χατζηλάμπρου (1946) είναι αυτοδίδακτος ζωγράφος. Η φύση και τα χρώματα της Φλώρινας είναι η πηγή έμπνευσης για τις συνθέσεις του καλλιτέχνη.

Τάσος Θώμου - Λάτσκος
120 X 80 εκ.
Εκτύπωση ψηφιακή (1)

Ο Τάσος Λάτσκος - Θώμου (1978) σπούδασε στην Σχολή Καλών Τεχνών της Μπρέρα στο Μιλάνο. Εμπνέεται από το χώρο που τον περιβάλλει και στο έργο του συνυπάρχει η καθημερινότητα με τα πάθη των ανθρώπων.

Πιστεύετε ότι το νόημα του έργου γίνεται αμέσως αντιληπτό;

.....
.....
.....
.....
.....

Το έργο είναι ρεαλιστικό ή αφαιρετικό; Γιατί;

.....
.....
.....
.....
.....

Φλωέλ [Γιώργος Γαζέας]
Φλώρινα, Ο Σακουλέβας
55,5 Χ 45 εκ.
Ελαιογραφία, Λάδι σε χαρτόνι
1989

Ο Φλωέλ [Γιώργος Γαζέας] (1955 – 2007) γεννήθηκε στον Παπαγιάννη Φλώρινας. Παρά το γεγονός ότι ήταν καλλιτεχνικά περιθωριοποιημένος για αρκετά χρόνια, δημιούργησε ένα προσωπικό, πρωτόγονο ύφος που τον έκανε γνωστό, ιδιαίτερα μετά που κατέκτησε το Α' Βραβείο στην Art Biennale (Μαυροβούνιο, 2006). Έργα του υπάρχουν στην Σχολή Καλών Τεχνών στη Φλώρινα (Ελλάδα) και στο Πολιτιστικό Ίδρυμα «Φλόγα της Τέχνης» στην Καβάλα (Ελλάδα).

Ποιο είναι το θέμα του έργου;

.....
.....
.....

Ποιο χρώμα κυριαρχεί στη σύνθεση;

.....
.....
.....

**Να καταγράψετε τις αποχρώσεις
του κυρίαρχου χρώματος**

.....
.....
.....

Πως φαίνονται τα χρώματα;

Φωτεινά
Σκούρα
Ζωηρά
Απαλά

Ξάνθιπος Βύσσιος
Φωτόδεντρο
147,5X103 εκ.
Φωτοσχέδιο

Ο Ξάνθιπος Βύσσιος (1947) είναι αυτοδίδακτος ζωγράφος, ο οποίος εισάγει το φωτοσχέδιο, τη «γραφή με φως». Τα έργα του έγιναν γνωστά στο ελληνικό κοινό το 1971, εξελίχθηκαν σε «ολιστικά» και στη συνέχεια μετατράπηκαν σε ολογράμματα.

Μπορείς να μαντέψεις ποια ήταν τα συναισθήματα του καλλιτέχνη όταν δημιουργούσε το έργο;

.....
.....

Ηρεμεί ή ενοχλεί;

Αιτιολόγησε την απάντησή σου

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Το έργο είναι:

Θορυβώδες
Ήσυχο
Χαρούμενο
Λυπημένο

Θωμάς Ζωγράφος
Εσωτερικό Ι, Σύνθεση
80 Χ 80 εκ.
Ελαιογραφία, Πανί, Λάδι
1992

Ο Θωμάς Ζωγράφος γεννήθηκε το 1963 στη Δροσοπηγή Φλώρινας. Φοίτησε στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών Αθήνας (1981 - 1986). Τα έργα του αποπνέουν μνημειακότητα και σηματοδοτούν το χώρο χωρίς να αποκλείουν το διάλογο. Μέσα από τα έργα του, ο καλλιτέχνης εκφράζει την επιθυμία του να δημιουργήσει μια νέα οντότητα, η οποία θα ερμηνεύει την πραγματικότητα, ενώ παράλληλα επιβάλλει την προσωπικά της βίωση.

Υπάρχει προοπτική στον πίνακα;

.....
.....
.....
.....
.....

**Μπορείτε να βρείτε τα στοιχεία που φανερώνουν
αυτό το χαρακτηριστικό;**

.....
.....
.....

Έκδοση της
Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Φλώρινας
σε συνεργασία
με το 5ο Δημοτικό Σχολείο Φλώρινας «Θεόδωρος Κάστανος»

Η έκδοση αυτή έγινε το 2015
σε 50 αντίτυπα
με χρηματοδότηση από το
Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθησης Comenius Regio
της Ευρωπαϊκής Ένωσης